

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 8 grudnia 2016 r., Prezes Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego stwierdził, na podstawie art. 36 ust. 1 pkt 1, art. 3a, art. 5a ust. 1 pkt 1, ustawy z dnia 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników, art. 5 ust. b, art. 11 ust. 1 oraz art. 13 ust. 2 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) Nr 883/2004 i art. 14 ust. 6, a także art. 16 ust. 1 i 2 rozporządzenia 987/2009 w zakresie określania właściwego ustawodawstwa dla pracowników najemnych, osób prowadzących działalność na własny rachunek i członków ich rodzin przemieszczających się we Wspólnocie, a także rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) Nr 883/2004 z dnia 29 kwietnia 2004 r. w sprawie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego (Dz.U. UE.L. 200 z 7 czerwca 2004 r.) oraz nr (...) z dnia 16 września 2009 r. dotyczącego wykonywania rozporządzenia (WE) nr 883/2004 w sprawie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego (Dz.U. UE.L. 2009.284.1) stwierdził ustanie ubezpieczenia społecznego rolników S. S. w zakresie:

- ubezpieczenia wypadkowego, chorobowego i macierzyńskiego od dnia 25 listopada 2014 r.
- ubezpieczenia emerytalno – rentowego od dnia 25 listopada 2014 r.

W uzasadnieniu organ rentowy podniósł, że w dniu 25 listopada 2014 r. S. S. rozpoczął pozarolniczą działalność gospodarczą na terenie Wielkiej Brytanii i w terminie 14 dni od dnia jej rozpoczęcia nie złożył oświadczenia o kontynuowaniu ubezpieczenia w KRUS. Tym samym brak jest podstaw do kontynuowania przez S. S. ubezpieczenia społecznego rolników.

/decyzja k.127 – 127 odwrót akt KRUS/

W dniu 10 stycznia 2017 r. do organu rentowego wpłynęło odwołanie S. S. od w/w decyzji, w którym wniesiono o jej zmianę i stwierdzenia, że podlega on ubezpieczeniu społecznemu rolników tj. wypadkowemu, chorobowemu, macierzyńskiemu oraz emerytalno – rentowemu od dnia 25 listopada 2014 r. W uzasadnieniu odwołania, S. S. wskazał, że do dnia 28 grudnia 2016 r. opłacał należne składki do KRUS oraz, że jest rolnikiem prowadzącym gospodarstwo rolne, a także, iż w okresie od 18 września 2007 r. do 25 listopada 2014 r. prowadził jednocześnie pozarolniczą działalność gospodarczą opłacając należne składki. W dniu 25 listopada 2014 r. skarżący rozpoczął prowadzenie działalności gospodarczej w Wielkiej Brytanii. Zdaniem skarżącego, brak było podstaw do przyjęcia, przy całkowitej bierności organu rentowego w tym zakresie, że przepisy prawa angielskiego przewidywały obowiązek objęcia go ubezpieczeniem społecznym z ww. tytułu. Sam fakt prowadzenia przez skarżącego przedmiotowej działalności na terenie tego kraju nie mógł natomiast stanowić wystarczającej przesłanki do zastosowania art. 5a ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników, w tym przewidzianych w nim obowiązków i rygorów niezastosowania się do tychże obowiązków. Oznacza to, że nie poinformowanie przez skarżącego terenowego oddziału KRUS w Ł. o fakcie rozpoczęcia prowadzenia pozarolniczej działalności gospodarczej na terenie Anglii oraz niezłożenie przez skarżącego oświadczenia i zaświadczenia o jakich mowa w art. 5a ustawy z dnia 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników nie mogło mieć wpływu na podleganie przez skarżącego ubezpieczeniu społecznemu rolników w spornym okresie i tym samym nie może być mowy o naruszeniu przez niego jako ubezpieczonego art. 37 ust. 1 ww. ustawy, który w sposób wyraźny przewiduje obowiązek informacyjny po stronie rolnika jedynie w odniesieniu do takich okoliczności, które mają wpływ na podleganie ubezpieczeniu. Zdaniem skarżącego, uregulowania zawarte w rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) Nr 883/2004 z dnia 29 kwietnia 2004 r. w sprawie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego znalazłyby zastosowanie gdyby S. S. wykonywał działalność wyłącznie na terenie Wielkiej Brytanii, ale zarówno w dacie wydania zaskarżonej decyzji, jak również wcześniej, prowadził on działalność rolniczą na terenie Polski. Uznanie stanowiska organu rentowego za prawidłowe doprowadziłoby do sytuacji, w której skarżący nie byłby objęty jakimkolwiek ubezpieczeniem społecznym (ani na terenie Polski ani na terenie Anglii).

/odwołanie k.2-8/

W odpowiedzi na odwołanie , która wpłynęła do tutejszego Sądu w dniu 30 stycznia 2017 r. organ rentowy wniósł o jego oddalenie przytaczając argumentację jak w uzasadnieniu zaskarżonej decyzji. Organ rentowy wskazał ,że z chwilą podjęcia działalności w Wielkiej Brytanii , S. S. nie wystąpił o określenie dla siebie ustawodawstwa właściwego i nie złożył oświadczenia o kontynuowaniu ubezpieczenia społecznego rolników w Polsce. Ponadto ,zdaniem organu rentowego powstała wątpliwość , czy prowadząc działalność gospodarczą poza granicami Polski skarżący był w stanie prowadzić działalność rolniczą w Polsce. Organ rentowy zaznaczył ,że z dniem 28 grudnia 2016 r. (na podstawie aktu notarialnego) S. S. wyzbył się gospodarstwa rolnego.

/odpowiedź na odwołanie k.12 - 13 odwrót/

Decyzją z dnia 30 grudnia 2016 r. Prezes Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego stwierdził , na podstawie art.41 b ust.10 , 11 , 12 , 13 , 14 i 15 oraz art.52 ust.1 ustawy z dnia 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników w związku z art.72 § 1 pkt 1 i 4 , art.73 § 1 pkt 1 i 5 , art.77 § 1 pkt 2 , art. 77 b § 2 i 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa , istniejącą na koncie S. S. nadpłatę składek na ubezpieczenie społeczne rolników w kwocie 3 310,00 zł.

/decyzja k.145 akt KRUS/

W dniu 20 stycznia 2017 r. do organu rentowego wpłynęło odwołanie S. S. od w/w decyzji , w którym wniesiono o jej zmianę i stwierdzenia ,że podlega on ubezpieczeniu społecznemu rolników tj. wypadkowemu , chorobowemu , macierzyńskiemu oraz emerytalno – rentowemu od dnia 25 listopada 2014 r.

/odwołanie k.2 akt o sygn. VIII U 210/17/

W odpowiedzi na odwołanie , która wpłynęła do tutejszego Sądu w dniu 30 stycznia 2017 r. organ rentowy wniósł o jego oddalenie przytaczając argumentację jak w uzasadnieniu zaskarżonej decyzji.

/odpowiedź na odwołanie k.3 - 3 odwrót akt o sygn. VIII U 210/17/

Postanowieniem z dnia 8 lutego 2017 r. Sąd połączył sprawę o sygnaturze akt VIII U 210/17 ze sprawą o sygnaturze akt VIII U 209/17 w celu ich łącznego rozpoznania i rozstrzygnięcia oraz zarządził ich prowadzenie pod sygnaturą VIII U 209/17.

/postanowienie k.6 akt o sygn. VIII U 210/17/

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

S. S., urodzony (...), podlegał **ubezpieczeniu społecznemu rolników** , w pełnym zakresie, z mocy ustawy, **od dnia 1 stycznia 1991 r. do dnia 30 września 1994 r.**, z tytułu prowadzenia działalności rolniczej, oraz **od dnia 1 stycznia 1997 r.**, z tytułu **równoczesnego** prowadzenia **działalności gospodarczej** (S. S. prowadził działalność od dnia 1 października 1994 r. do dnia 30 września 2004 r.).

/okoliczności bezsporne//

W dniu 11 października 2007 r. wnioskodawca oświadczył , że z dniem 28 września 2007 r. , prowadząc nadal działalność rolniczą , **rozpoczął prowadzenie pozarolniczej działalności gospodarczej** w zakresie sprzedaży detalicznej pozostałych towarów prowadzoną na straganach i targowiskach.

/oświadczenie k.45 akt KRUS/

Decyzją z dnia 19 października 2007 r. Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego stwierdziła spełnienie, przez wnioskodawcę, warunków do dalszego podlegania ubezpieczeniu społecznemu rolników, po podjęciu pozarolniczej działalności gospodarczej oraz obowiązek opłacania składki w podwójnej wysokości.

/decyzja k.49 akt KRUS/

Wnioskodawca systematycznie składał zaświadczenia z Urzędu Skarbowego, o wysokości należnego podatku z tytułu prowadzenia działalności gospodarczej.

/okoliczność bezsporna/

W okresie od 18 września 2007 r. do 25 listopada 2014 r. wnioskodawca prowadził pozarolniczą działalność gospodarczą polegającą na sprzedaży detalicznej wyrobów tekstylnych, odzieży i obuwia (działalność była zarejestrowana na terenie Polski).

/wypis z (...) k.114 akt KRUS/

Po zakończeniu prowadzenia działalności gospodarczej w Polsce, z dniem 25 listopada 2014 r., wnioskodawca zarejestrował i rozpoczął wykonywanie działalności gospodarczej w Wielkiej Brytanii. Działalność polegała na sprzedaży bielizny i miała charakter dorywczy (wnioskodawca przebywał w Wielkiej Brytanii jedynie w krótkich okresach). Wnioskodawca stale przebywał w Polsce, gdzie nadal prowadził gospodarstwo rolne (m.in. uprawiał zboża). U podstaw rozpoczęcia działalności gospodarczej w Wielkiej Brytanii legł fakt, iż wnioskodawca chciał wysprzedać posiadany towar. Z dniem 28 grudnia 2016 r. wnioskodawca zakończył prowadzenie działalności gospodarczej w Anglii oraz dokonał jej wyrejestrowania (działalność nie przynosiła oczekiwanych korzyści finansowych).

/zeznania wnioskodawcy min.00:03:00 – 00:07:36 protokołu rozprawy z dnia 3 kwietnia 2017 r., płyta CD k.40/

O fakcie prowadzenia działalności gospodarczej w Wielkiej Brytanii, wnioskodawca poinformował Kasę Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego w dniu 1 września 2016 r.

/oświadczenie k.115 akt KRUS/

Kwota składek opłaconych przez wnioskodawcę z tytułu podlegania ubezpieczeniu społecznemu rolników w okresie od 25 listopada 2014 r. do 28 grudnia 2016 r. wyniosła 3 310,00 zł.

/okoliczność bezsporna/

Gospodarstwo rolne należące do S. S. obejmowało obszar 11,34 ha fizycznych (10,40 ha przeliczeniowych). Z dniem 28 grudnia 2016 r. wnioskodawca przeniósł własność gospodarstwa na syna.

/okoliczność bezsporna/

Powyższy stan faktyczny Sąd Okręgowy ustalił na podstawie dokumentów zgromadzonych w aktach KRUS załączonych do akt niniejszej sprawy, które nie były kwestionowane przez żadną ze stron, a Sąd nie znalazł z urzędu żadnych powodów, ażeby tym dokumentów odmówić waloru wiarygodności i wartości dowodowej, a także w oparciu o zeznania wnioskodawcy.

Sąd Okręgowy zważył co następuje:

W świetle zebranego w sprawie materiału dowodowego, odwołania podlegały oddaleniu.

Zgodnie z **art. 3a** ustawy z dnia 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników (tekst jednolity Dz.U. 2016 poz. 277) , ubezpieczenie ustaje od dnia następującego po dniu, w którym ustały okoliczności, uzasadniające podleganie ubezpieczeniu.

Zgodnie z **art. 5a** cyt. Ustawy, rolnik lub domownik, który podlegając ubezpieczeniu, w pełnym zakresie, z mocy ustawy, nieprzerwanie przez co najmniej 3 lata, rozpocznie prowadzenie pozarolniczej działalności gospodarczej lub rozpocznie współpracę przy prowadzeniu tej działalności, podlega nadal temu ubezpieczeniu w okresie prowadzenia pozarolniczej działalności gospodarczej lub współpracy przy prowadzeniu tej działalności, jeżeli spełnia jednocześnie następujące warunki:

- 1) złoży w Kasie oświadczenie o kontynuowaniu tego ubezpieczenia w terminie 14 dni od dnia rozpoczęcia wykonywania pozarolniczej działalności gospodarczej lub współpracy przy tej działalności;
- 2) jednocześnie nadal prowadzi działalność rolniczą lub stale pracuje w gospodarstwie rolnym, obejmującym obszar użytków rolnych powyżej 1 ha przeliczeniowego, lub w dziale specjalnym;
- 3) nie jest pracownikiem i nie pozostaje w stosunku służbowym;
- 4) nie ma ustalonego prawa do emerytury lub renty albo do świadczeń z ubezpieczeń społecznych;
- 5) kwota należnego podatku dochodowego za poprzedni rok podatkowy od przychodów z pozarolniczej działalności gospodarczej nie przekracza kwoty 2528 zł (w 2006 r. – 2643 zł -M.P. 2006/45/478).

Zaświadczenie albo oświadczenie, że nie została przekroczona kwota podatku dochodowego, o której mowa w ust. 1 pkt 5, rolnik lub domownik obowiązany jest złożyć w Kasie wraz z oświadczeniem, o którym mowa w ust. 1 pkt 1, chyba że ten rolnik lub domownik nie prowadził pozarolniczej działalności gospodarczej w poprzednim roku podatkowym. (ust.3).

Zaświadczenie albo oświadczenie, że nie została przekroczona kwota podatku dochodowego, o której mowa w ust. 1 pkt 5, rolnik lub domownik prowadzący pozarolniczą działalność gospodarczą, podlegający ubezpieczeniu, obowiązany jest także złożyć w Kasie do dnia 31 maja każdego roku podatkowego.(ust. 4).

Niezachowanie terminu złożenia oświadczenia, o którym mowa w ust. 1 pkt 1, jest równoznaczne z ustaniem ubezpieczenia od dnia rozpoczęcia wykonywania pozarolniczej działalności gospodarczej lub współpracy przy prowadzeniu tej działalności.(ust.5)

Niezłożenie zaświadczenia albo oświadczenia, o których mowa w ust. 4, lub niezachowanie terminu do złożenia tego zaświadczenia albo oświadczenia, jest równoznaczne z ustaniem ubezpieczenia z dniem, do którego rolnik lub domownik obowiązany był złożyć zaświadczenie albo oświadczenie w Kasie, chyba że ten rolnik lub domownik zaprzestał prowadzenia pozarolniczej działalności gospodarczej w sposób trwały lub okresowy przed upływem terminu na złożenie tego zaświadczenia albo oświadczenia.(ust.6)

Terminy określone w ust. 1 pkt 1 i ust. 4 mogą zostać przywrócone na wniosek zainteresowanego rolnika lub domownika, jeżeli ten rolnik lub domownik udowodni, że niezachowanie terminu nastąpiło wskutek zdarzeń losowych.(ust.7)

Kwota podatku, o której mowa w ust. 1 pkt 5, zwana dalej "roczną kwotą graniczną", podlega corocznej waloryzacji wskaźnikiem cen towarów i usług konsumpcyjnych ogółem, określonym w ustawie budżetowej za rok, którego kwota dotyczy, ustawie o przewidywanym budżetowym lub ich projektach, jeżeli odpowiednie ustawy nie zostały uchwalone. (ust.8)

Minister właściwy do spraw rozwoju wsi ogłasza w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej "Monitor Polski", w drodze obwieszczenia, roczną kwotę graniczną, o której mowa w ust. 8.(ust.9)

Za pozarolniczą działalność gospodarczą uważa się pozarolniczą działalność gospodarczą prowadzoną na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej przez osoby fizyczne na podstawie przepisów o swobodzie działalności gospodarczej, z wyłączeniem wspólników spółek prawa handlowego oraz osób prowadzących działalność w zakresie wolnego zawodu:

- 1) w rozumieniu przepisów o zryczałtowanym podatku dochodowym od niektórych przychodów osiąganych przez osoby fizyczne;
- 2) z której przychody są przychodami z działalności gospodarczej w rozumieniu przepisów o podatku dochodowym od osób fizycznych.(ust.10).

Zgodnie z **art. 7. C.** ustawy - ubezpieczeniu wypadkowemu, chorobowemu i macierzyńskiemu podlega z mocy ustawy:

- 1) rolnik, którego gospodarstwo obejmuje obszar użytków rolnych powyżej 1 ha przeliczeniowego lub dział specjalny,
- 2) domownik rolnika, o którym mowa w pkt 1

- jeżeli ten rolnik lub domownik nie podlega innemu ubezpieczeniu społecznemu lub nie ma ustalonego prawa do emerytury lub renty albo nie ma ustalonego prawa do świadczeń z ubezpieczeń społecznych. Ubezpieczeniem wypadkowym, chorobowym i macierzyńskim na wniosek obejmuje się innego rolnika lub domownika, jeżeli działalność rolnicza stanowi stałe źródło jego utrzymania, a także osobę, która będąc rolnikiem przeznaczyła grunty prowadzonego gospodarstwa rolnego do zalesienia na zasadach określonych w odrębnych przepisach. Innego rolnika, domownika lub osobę, która przeznaczyła grunty do zalesienia, obejmuje się ubezpieczeniem wypadkowym, chorobowym i macierzyńskim na wniosek, wyłącznie w zakresie ograniczonym do świadczeń określonych w art. 9 pkt 1, jeżeli podlegają innemu ubezpieczeniu społecznemu albo mają ustalone prawo do emerytury lub renty lub do świadczeń z ubezpieczeń społecznych.

Zgodnie z **art. 16** cyt. Ustawy - Ubezpieczeniu emerytalno-rentowemu podlega z mocy ustawy:

- 1) rolnik, którego gospodarstwo obejmuje obszar użytków rolnych powyżej 1 ha przeliczeniowego lub dział specjalny;
- 2) domownik rolnika, o którym mowa w pkt 1;
- 3) osoba pobierająca rentę strukturalną współfinansowaną ze środków pochodzących z Sekcji Gwarancji (...) Funduszu (...) lub ze środków pochodzących z (...) Funduszu Rolnego na rzecz (...) O. (...);
- 4) małżonek osoby, o której mowa w pkt 3, jeżeli renta strukturalna współfinansowana ze środków pochodzących z Sekcji Gwarancji (...) Funduszu (...) lub ze środków pochodzących z (...) Funduszu Rolnego na rzecz (...) O. (...) wypłacana jest ze zwiększeniem na tego małżonka.

Ubezpieczeniem emerytalno-rentowym na wniosek obejmuje się:

- 1) innego rolnika lub domownika, który podlega ubezpieczeniu wypadkowemu, chorobowemu i macierzyńskiemu w pełnym zakresie, jeżeli złożono wniosek o objęcie go ubezpieczeniem emerytalno-rentowym;
- 2) osobę, która podlegała ubezpieczeniu jako rolnik i zaprzestała prowadzenia działalności rolniczej, nie nabywając prawa do emerytury lub renty z ubezpieczenia, jeżeli podlegała ubezpieczeniu emerytalno-rentowemu przez okres co najmniej 12 lat i 6 miesięcy;
- 3) osobę pobierającą rentę rolniczą z tytułu niezdolności do pracy jako rentę okresową;
- 4) osobę, która podlegała ubezpieczeniu jako rolnik lub domownik i zaprzestała prowadzenia działalności rolniczej lub pracy w gospodarstwie rolnym w związku z nabyciem prawa do świadczenia pielęgnacyjnego lub specjalnego zasiłku opiekuńczego na podstawie ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych albo zasiłku dla opiekuna

na podstawie ustawy z dnia 4 kwietnia 2014 r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów przez okres pobierania tego świadczenia albo zasiłku - do uzyskania 25-letniego okresu ubezpieczenia emerytalno-rentowego, o którym mowa w art. 19 ust. 1 pkt 2.

Przepisów ust. 1 oraz ust. 2 pkt 1, 2 i 4 nie stosuje się do osoby, która podlega innemu ubezpieczeniu społecznemu lub ma ustalone prawo do emerytury lub renty, lub ma ustalone prawo do świadczeń z ubezpieczeń społecznych.

Zgodnie z **art. 36** cyt. Ustawy - Prezes Kasy wydaje decyzje w sprawach podlegania ubezpieczeniu oraz ustania ubezpieczenia, a także wysokości należności z tytułu składek na ubezpieczenie;

Zgodnie z **art. 39** cyt. Ustawy - decyzją ustalającą podleganie ubezpieczeniu można objąć wszystkich ubezpieczonych, za których składkę opłaca ten sam rolnik.

Decyzja ustalająca podleganie ubezpieczeniu powinna zawierać w szczególności:

- 1) określenie rodzaju ubezpieczenia;
- 2) określenie początkowej daty podlegania ubezpieczeniu;
- 3) określenie zasad obliczania składek oraz sposobu ich opłacania i obowiązujących terminów płatności;
- 4) wskazanie rolnika zobowiązanego do opłacania składek albo osób zobowiązanych solidarnie;
- 5) określenie kwoty należności z tytułu składek wynikającej z objęcia ubezpieczeniem i terminu zapłaty.

W razie zmiany stanu faktycznego lub stanu prawnego, na podstawie którego wydano decyzję o ustaleniu podlegania ubezpieczeniu, wydaje się nową decyzję w tej sprawie. Jeżeli jednak zmianie ulegnie jedynie wysokość miesięcznych składek, rolnikowi obowiązanyemu do ich opłacania doręcza się informację w tej sprawie.

Stosownie zaś do treści **art. 41 b ust. 10 - 15** ww. ustawy, nadpłacone lub nienależnie opłacone składki podlegają z urzędu zaliczeniu na poczet zaległych lub bieżących składek, a w razie ich braku – na poczet przyszłych składek, chyba że płatnik złoży wniosek o zwrot składek. W przypadku braku przyszłych należności z tytułu składek, nadpłacone lub nienależnie opłacone składki podlegają zwrotowi z urzędu.

Podkreślić należy, iż w ubezpieczeniu społecznym rolników obowiązuje zasada, że w razie posiadania innego tytułu do ubezpieczenia lub podlegania zaopatrzeniu społecznemu obowiązek ubezpieczenia rolniczego jest wyłączony. Zawsze zatem pierwszeństwo ma tytuł nierolniczy. Jedyny wyjątek dotyczy zbiegu ubezpieczenia rolniczego z obowiązkiem ubezpieczenia z tytułu prowadzenia pozarolniczej działalności gospodarczej na podstawie przepisów ustawy o swobodzie działalności gospodarczej lub innych ustaw. Rolnik prowadzący jednocześnie taką działalność gospodarczą podlega nadal ubezpieczeniu rolniczemu, jeżeli w ciągu 14 dni od rozpoczęcia prowadzenia działalności gospodarczej złoży w KRUS oświadczenie o kontynuowaniu ubezpieczenia rolniczego. Niezachowanie tego terminu powoduje ustanie obowiązku ubezpieczenia rolniczego od dnia rozpoczęcia wykonywania pozarolniczej działalności.

W rozpoznawanej sprawie, organ rentowy stwierdził ustanie rolniczego (...) (w zakresie ubezpieczenia wypadkowego, chorobowego i macierzyńskiego, a także ubezpieczenia emerytalno – rentowego od dnia 25 listopada 2014 r.) wskazując, że w dniu 25 listopada 2014 r. S. S. rozpoczął prowadzenie pozarolniczej działalności gospodarczej na terenie Wielkiej Brytanii i w terminie 14 dni od dnia jej rozpoczęcia nie złożył oświadczenia o kontynuowaniu ubezpieczenia w KRUS. Przeprowadzone w niniejszej sprawie postępowanie wykazało jednoznacznie, iż wnioskodawca o fakcie prowadzenia działalności gospodarczej na terenie Wielkiej Brytanii poinformował KRUS dopiero we wrześniu 2016 r. i tym samym nie dopełnił warunku o jakim mowa w art. 5a ust.1 pkt 1. Dziwić to może o tyle, iż wnioskodawca przez wiele lat prowadził pozarolniczą działalność gospodarczą przy jednoczesnym podleganiu rolniczemu ubezpieczeniu społecznemu i miał świadomość spoczywających na nim obowiązków wynikających z tego faktu (na przestrzeni lat wnioskodawca m.in. składał zaświadczenia z Urzędu Skarbowego o wysokości należnego

podatku z tytułu prowadzenia działalności gospodarczej). Wskazać w tym miejscu należy, iż stosownie do treści art. 37 ww. ustawy to na rolniku spoczywa obowiązek informowania KRUS o okolicznościach mających wpływ na podleganie ubezpieczeniu i o zmianach tych okoliczności.

Podkreślić należy, że gdyby, w ustawowym terminie, wnioskodawca poinformował KRUS o fakcie rozpoczęcia prowadzenia działalności gospodarczej na terenie Wielkiej Brytanii, to wówczas możliwym byłoby zastosowanie przepisów o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego.

Zgodnie bowiem z **art. 5 ust. b, art. 11 ust. 1 i art. 13 ust 2 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 883/2004, z dnia 29 kwietnia 2004 r.**, w sprawie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego (Dz. U. UE. L. 200 z 07.06.2004 r.), o ile niniejsze rozporządzenie nie stanowi inaczej oraz w świetle specjalnych wprowadzonych przepisów wykonawczych, w przypadkach, w których na podstawie ustawodawstwa właściwego Państwa Członkowskiego, zaistnieniu pewnych okoliczności lub zdarzeń przypisywane są określone skutki prawne, to Państwo Członkowskie uwzględnia podobne okoliczności lub zdarzenia zaistniałe w każdym Państwie Członkowskim tak jak gdyby miały one miejsce na jego własnym terytorium. Osoby, do których stosuje się niniejsze rozporządzenie, podlegają ustawodawstwu tylko jednego Państwa Członkowskiego. Ustawodawstwo takie określane jest zgodnie z przepisami niniejszego tytułu. Osoba, która normalnie wykonuje pracę na własny rachunek w dwóch lub w kilku Państwach Członkowskich podlega :ustawodawstwu Państwa Członkowskiego, w którym ma miejsce zamieszkania, jeżeli wykonuje znaczną część pracy w tym Państwie Członkowskim lub ustawodawstwu Państwa Członkowskiego, w którym znajduje się centrum zainteresowania dla jej działalności, jeżeli osoba ta nie zamieszkuje w jednym z Państw Członkowskich, w których wykonuje ona znaczną część swej pracy. Ponadto zgodnie z art.14 ust.6 art. 16 ust 1 i 2 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) z dnia 16 września 2009 r., nr (...) dotyczącego wykonywania rozporządzenia (WE) nr 883/2004 w sprawie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego (Dz_ U . UE. L 2009.284.1), do celów stosowania art. 13 ust. 2 rozporządzenia podstawowego osoba, która normalnie wykonuje pracę na własny rachunek w dwóch lub w więcej państwach członkowskich oznacza w szczególności osobę, która równocześnie lub na zmianę wykonuje jeden rodzaj lub więcej odrębnych rodzajów pracy na własny rachunek, niezależnie od charakteru tej pracy, w dwóch lub więcej państwach członkowskich. Osoba, która wykonuje pracę w dwóch lub więcej państwach członkowskich, informuje o tym instytucję wyznaczoną przez właściwą władzę państwa członkowskiego, w którym ma miejsce zamieszkania. Wyznaczona instytucja Państwa Członkowskiego miejsca zamieszkania niezwłocznie ustala ustawodawstwo mające zastosowanie do zainteresowanego, uwzględniając art. 13 rozporządzenia podstawowego oraz art. 14 rozporządzenia wykonawczego. Takie wstępne określenie mającego zastosowanie ustawodawstwa ma charakter tymczasowy. Instytucja ta informuje wyznaczone instytucje każdego Państwa Członkowskiego, w którym wykonywana jest praca, o swoim tymczasowym określeniu.

Tym samym, brak poinformowania, przez wnioskodawcę, o fakcie rozpoczęcia prowadzenia działalności gospodarczej na terenie Wielkiej Brytanii spowodował, że S. S. sam wykluczył się z podlegania rolniczemu ubezpieczeniu społecznemu. W konsekwencji, opłacone przez wnioskodawcę składki na ubezpieczenie społeczne rolników po 25 listopada 2014 r., stanowiły nadpłatę, która podlega zwrotowi.

W tym stanie rzeczy Sąd Okręgowy, na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. oddalił odwołania o czym orzekł w punkcie 1 sentencji wyroku.

W punkcie 2 sentencji wyroku Sąd przyznał ze Skarbu Państwa – Kasy Sądu Okręgowego w Łodzi dla radcy prawnego Z. N. kwotę 110 (sto dziesięć) złotych 70 (siedemdziesiąt) groszy tytułem nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu. W toku postępowania wnioskodawca był reprezentowany przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu, który przed zamknięciem rozprawy złożył wniosek o przyznanie kosztów zastępstwa procesowego oświadczając, iż nie zostały opłacone ani w całości ani w części. Zgodnie z treścią art.22³ ust.1 ustawy z 6 lipca 1982 roku radcach prawnych (teksty jednolity Dz.U. z 2014 roku, poz.637) koszty nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego z urzędu ponosi Skarb Państwa. Od 2 listopada 2016 roku obowiązuje rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego z urzędu z dnia 3 października 2016 r. (Dz.U. z 2016 r. poz. 1715). Sąd ustalił powyższą kwotę biorąc pod uwagę

niezbędny nakład pracy pełnomocnika, a także charakter sprawy i wkład pracy pełnomocnika ,w oparciu o § 15 ust. 2. Zgodnie z § 4 ust.3 w sprawach, w których strona korzysta z pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu, opłatę, Sąd podwyższa o stawkę podatku od towarów i usług, obowiązującą w dniu orzekania o tych opłatach (w dniu wydania orzeczenia obowiązywała stawka podatku od towarów i usług w wysokości 23%).Z tych względów Sąd zwiększył należną kwotę tj.90 zł o kwotę podatku VAT tj. o kwotę 20,70 zł.

W punkcie 3 sentencji wyroku na podstawie art. 98 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych Sąd nakazał wypłacić w/w kwotę ze środków Skarbu Państwa – kasy Sądu Okręgowego w Łodzi

ZARZĄDZENIE

Wyrok wraz z uzasadnieniem doręczyć pełnomocnikowi wnioskodawcy.

S.B.